

Yalkaya

Benim

dinim

1943

Fak 22800

T. C.
Diyanet İşleri Reisliği
Yayınlarından
17

DİN DERSLERİ
Kitap : 1

BENİM DİNİM

Yazan

Diyanet İşleri Reisi
Ord. Prof. M. ŞEREFEDDİN YALTKAYA

Fak 22800

ANKARA
1 9 4 3

T. C.
Diyanet İşleri Reisliği
Yayınlarından
17

DİN DERSLERİ
Kitap : 1

BENİM DİNİM

Yazan

Diyanet İşleri Reisi
Ord. Prof. M. ŞEREFEDDİN YALTKAYA

ANKARA
1 9 4 3

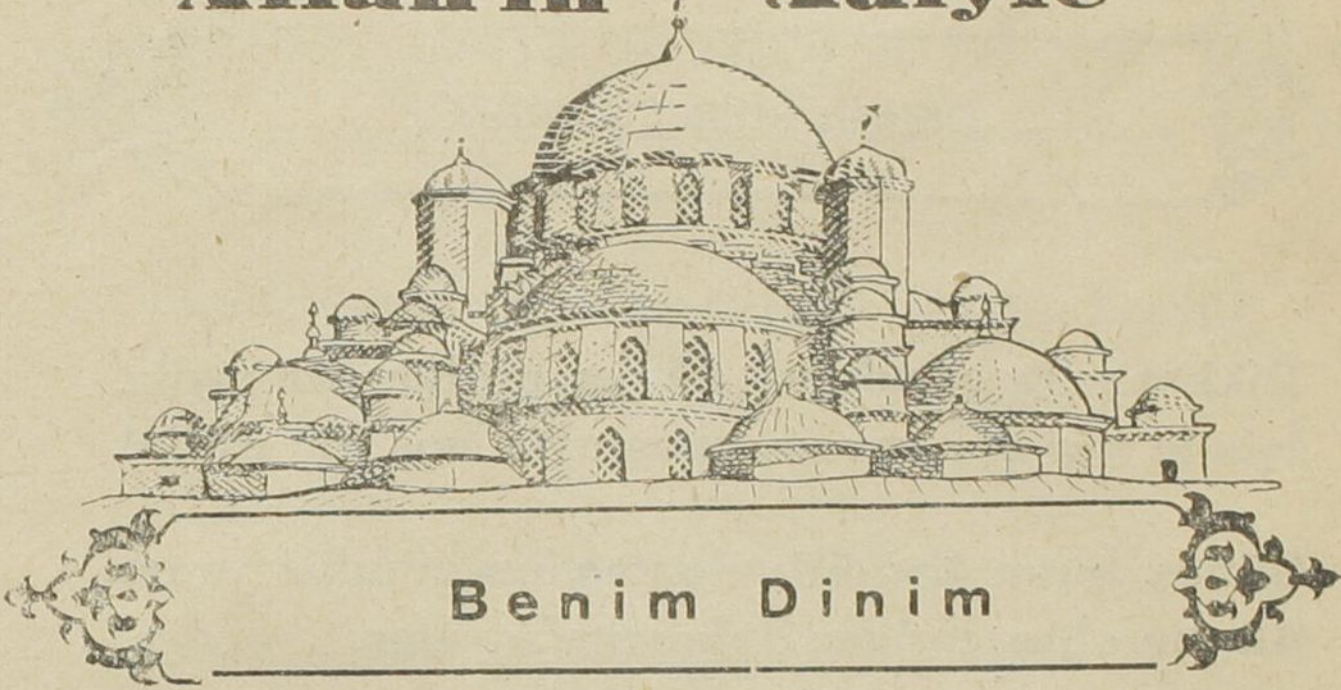
Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft

1942/339

Başvekâlet Devlet Matbaası

Allah'ın Adıyla

Benim dinim yücedir; ben, dinimi severim,
Onu, bütün dinlerden üstün tutar, överim.

İslâm'dır benim dinim, dinlerin en güzeli,
«Allâh birdir» demektir dinimizin temeli.

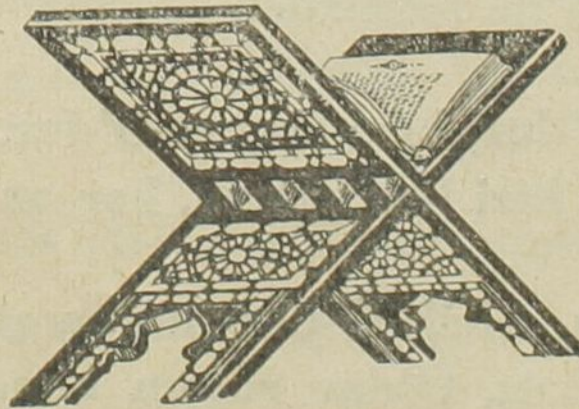
«Allâh birdir!..» diyoruz, «birdir Allâh!..» diyoruz,
«Allâh birdir» demekten başka söz bilmiyoruz!

Peygamberim: Muhammed, iki cihan güneşi;
Peygamberler içinde O'nun yoktur bir eşi.

Bu dini Tanrı'mızdan getiren O'dur bize,
Bu din nurlar yağdırır göklerden üstümüze!

Bu din diyor: «temiz ol!» bu din diyor «doğru ol!»
Bu dinden daha güzel var mıdır başka bir yol?.

Kitabımız: Kur'andır; okuruz onu her an;
Çok şükürler Allâh'a müslümanız, müslüman!.

Dikkat edin çocuklar

Dikkat edin çocuklar! dünya, ne hoş bir evdir.
İçinde her şey vardır, sanmayın boş bir evdir!

Güneş, onun kandili; durmadan gündüz yanar,
Akşam olunca gider o da yatağa yatar.

Gece bekçisi gibi Aydede gelir bize,
Nurlarını yağdırır her gece üstümüze.

Dünyanın tavanına yıldızlar bir süs olmuş,
Bu tavanın her yanı inciler ile dolmuş!

Musikisi bu evin, kuşların sesleridir;
Dalların araları yeşil kafesleridir!

Şırl şırl su akar billûr gibi ırmaktan;
Güzel güzel kokuyor çiçekler her bucaktan.

Kiraz, vişne, kayısı, şeftali, armut.. dolu,
Tutmuş bütün bağları, kaplamış bunlar yolu;

Her taraflar yem yeşil, zümrütlerle döşenmiş,
Al, mor, pembe, kırmızı.. çiçeklerle bezenmiş,

Bu evi böyle kuran, bir büyük sahibi var,
Biz ona müsafiriz, belleyiniz çocuklar!

Bize bu nimetleri veren O'dur; onu biz
En büyük sevgi ile içimizden severiz.

Bizi yaratan O'dur, bize acıyan O'dur.
Görüp gözeten bizi her zaman, her an O'dur.

Allâh'dır Allâh, Allâh O'nun mübarek adı;
Onunla yükseliriz, O'dur ruhun kanadı!..

Allah, her yerde hâzır ve nâzırdır

Bir öğretmen tanırım, yüksek bir ruh taşırdı,
O, her şeyde doğruyu bulmaya uğraşırđı.

Çocukları yükseltmek isterdi her sözüyle,
Kendi örnek olurdu onlara uz özüyle.

Allâh'ın varlığını bunlarda yaşatırdı,
Altın kuşaklar ile bunları kuşatırdı!

İçlerinde bir zeki Ahmed vardı pek küçük,
Lâkin onun zekâsı hepsininkinden büyük.

Bunu aralarında, öğretmen çok severdi;
Her gördüğü kimseye hemen bunu överdi.

Bir gün bazı kimseler sordular öğretmene:
«Bize de anlatmız bundaki üstünlük ne?..»

Öğretmen, başka çocuk çağırarak o sıra
Cebinden verdi onun eline biraz para,

Dedi: «Şunu al, götür, koy kimsesiz bir yere,
Geçit versin önünde sana her su, her dere!..»

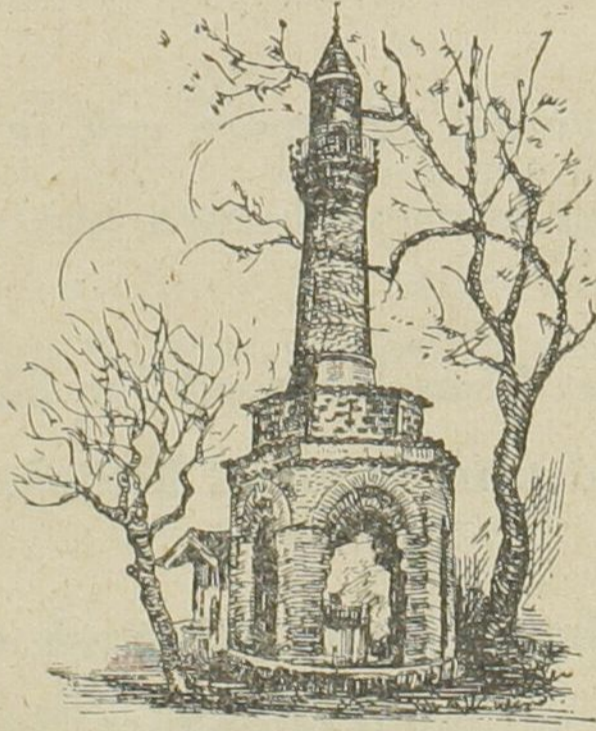
Gitti; geldi bu çocuk; dedi: yaptım öylece!..
Kimse bu sınamayı görmedi asla ince;

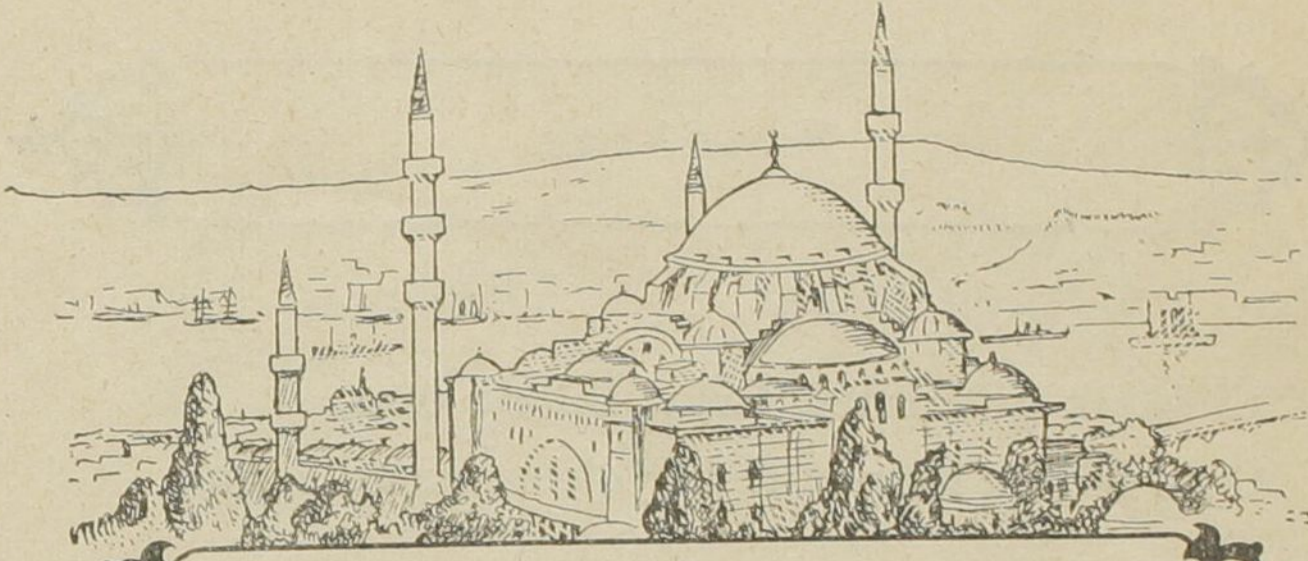
Sonra, zeki Ahmed'e hoca bunu yaptırdı,
Zeki çocuk herkesi zekâsına taptırdı:

«Ben, dedi her tarafı dolaştım adım adım,
Parayı bir kimsesiz yer bulup koyamadım;

Boş bir yer yok, Allâh'ın gözü bizlere nazır,
Her nereye gittimse Allâh orada hazır!..»

Ahmed'deki zekâyı herkes gördü beğendi;
Böyle zeki çocuğun kendine hoca kendi!..

Kur'anın bir âyeti

Kur'an'da bir âyet var ki: «gizlice bir işi
Konuşsalar bir yerde toplanarak üç kişi,

Bunların dördüncüsü Allâh'dır», bunu bilin;
Gözünüzden gafletin çapaklarını silin!

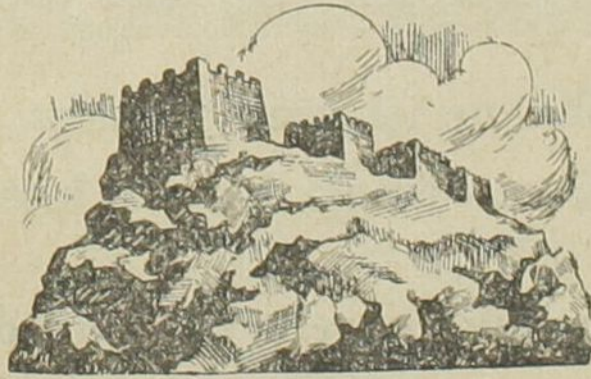
Gizli gizli konuşan bu kimseler beş ise
Yanlarında bunların yoksa başka bir kimse,

Altıncı olmak üzere gene Allâh vardır, var!
Bunu, iman gözüyle görerek eyle ikrar!

Her nerede olursa olsun bunlar.. çok, ya az,
Allâh, onlar iledir, bunu sen kalbine yaz!

Bunların söylediği sözleri duyar, bilir;
Kıyamet koptuğu gün gizli meydana gelir;

Dünyada ne söylemiş, ne yapmış isek bizler,
Hepsinden ayrı ceza, bizi iğneler, bizler!.

Melekler

Elektrik görülmez, fakat biliriz onu,
Öyle büyük kuvvettir ki yoktur onun sonu;

Dağlar gibi vapurlar, dev gibi makineler!..
Saymakla bitmek bilmez dahası bilmem neler,

Bu gün dünyayı sarsan hayret verici işler..
Hep bu görülemiyen elektrikle işler!

Yerde, gökte vardır o, ona kapı, baca yok,
Ölmez, bitmez, tükenmez, denilmez ona aç, tok;

Erkeklik, dişilik yok, hiç benzemez bizlere,
İsterse göğe çıkar, isterse iner yere...

İşte buna benziyen görülmez Melekler var,
Bunların her birisi başka başka iş yapar;

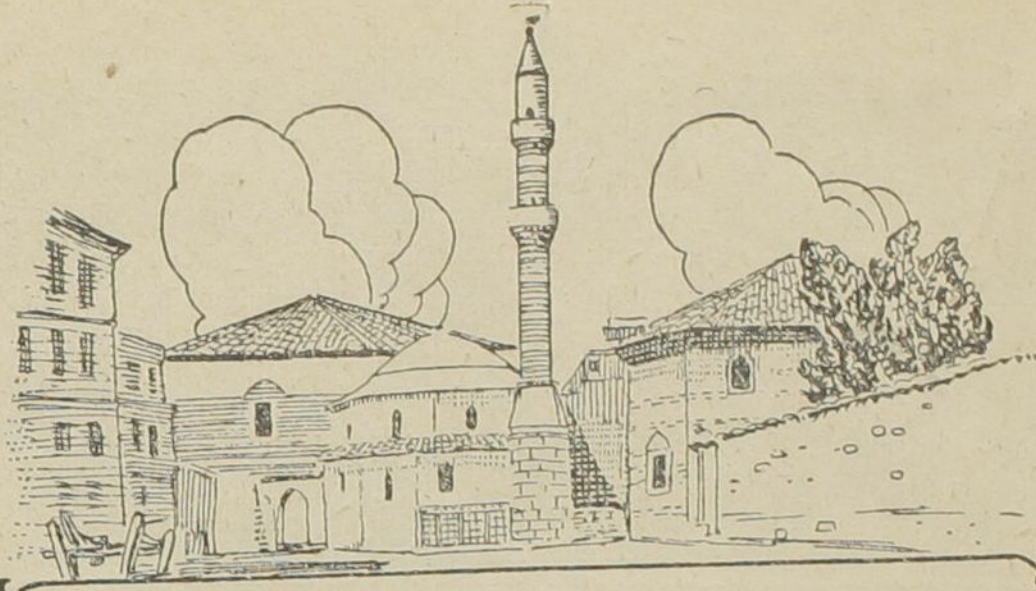
Allâh emreder ise dağları kaldırırılar,
Bitmez yolu bir anda alırlar, aldırırılar!

Nurdan yaratmış Allâh bunları, etten değil;
Her tarafta, her yerde yol vardır bunlara, bil!

İki melek var bizde: biri sağ, biri solda,
Bunlar bizimle gezer, ister ev, ister yolda;

İyilik, ya kötülük ne işlersek yazarlar,
Yazmak demek ne demek, içimize kazarlar.

Onun için ey çocuk! nerede olursan ol..
İyilikten ayrılma!.. sağını eyleme sol..

Kitaplar

Dört kitap insanlara Allâh indirdi gökten,
Her şeyi bu kitaplar bize bildirdi kökten;

İnsanların yolları bunlarla aydın oldu,
Bu kitaplardakiler insanlara din oldu!

Birincisi Tevrat'tır, ilk inen kitap budur!
Musa denilen zata Tanrı'dan hitap budur!

İkincisi: Zebur'dur, üçüncüsü de İncil;
Bunları birer birer ey güzel çocuk sen bil!

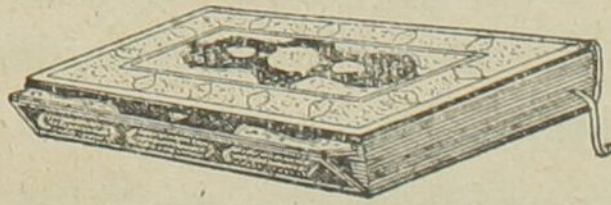
Zebur, Davud'a indi, İncil, İsa'ya indi,
Bunlar ile, gözlerden akan göz yaşı dindi!

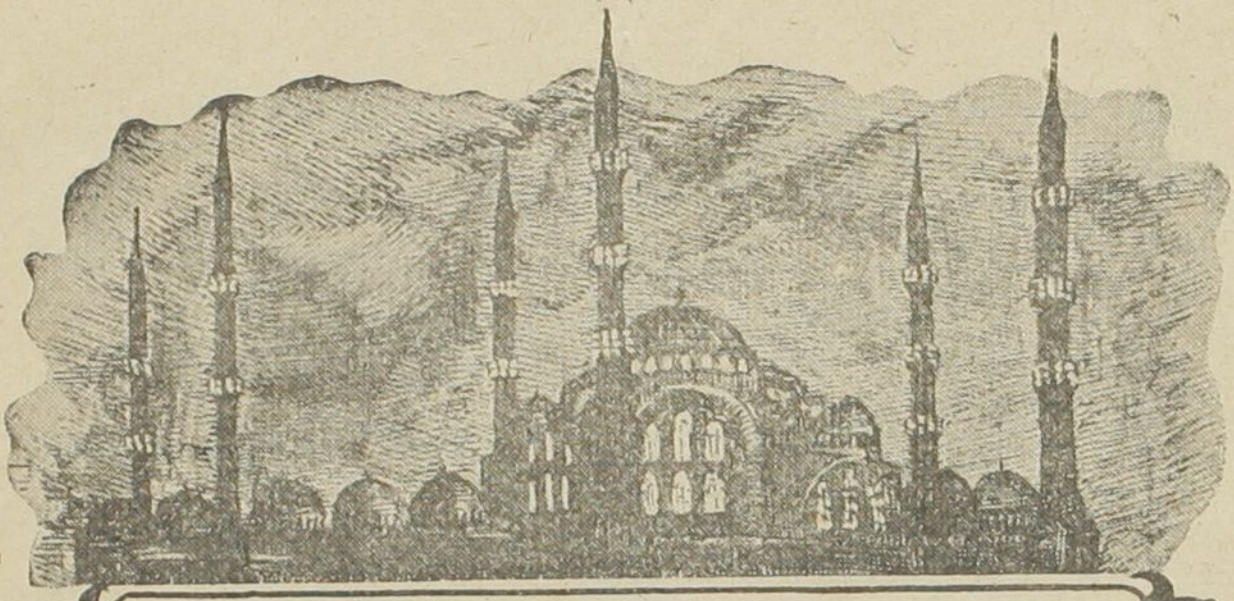
Muhammed'e indirdi en son kitabı Allâh,
Gitti bütün karanlık, açıldı artık sabah!

Nurlandı dünya yüzü, insanıyet yüceldi,
Bu kitaptan insana nice iyilik geldi;

Her türlü saadetin güneşi bundan doğdu,
Cahilliğin, bu kitap her türlüşünü boğdu,

Adı: Kur'an'dır bunun; müslümanlık temeli,
Kitapların içinde budur bu, en güzeli!..

Peygamberimizin doğumu ve çocukluğu

Ölmüştü peygamberin babacığı pek erken,
Yetim kaldı peygamber daha doğmamış iken!

Doğduğu mevsim O'nun, güzel bir bahar idi,
Gök yüzünden dünyaya sanki nur yağar idi!

Melekler, kuşattılar bu mübarek çocuğu,
Göklerden inmişlerdi yer yüzüne bir çoğu;

Dediler annesine: «ne mutludur ki sana
O'nu, bugün doğurdun, anne oldun sen ona.

Onun gibi bir oğul dünyaya gelmiş değil,
İnsanların içinde ondan yüksek yoktur bil!..»

Nur balkırdı yüzünde bir yıldız kadar parlak,
Bu mübarek çocuğu övmüş, yaratmıştı Hak!

Halîme hatun O'nun süt anası olmuştu!
O'nun yüzünden evi bet bereket dolmuştu.

Parlak, siyah gözleri; uzunca idi kaşları,
Biraz büyükçe idi, O'nun mübarek başı;

Pembe idi teninin rengi, açıktı alın;
Çocuk güzelliğini derlerdi: «O'ndan alın!...»

Bir kaç aylıktı, fakat gören büyük sanırdı.
Ondaki üstünlüğü herkes hemen tanırdı.

Anası aldı onu Medine'ye götürdü,
Dayıları ile biraz orada ömür sürdü,

Altı yaşında idi çocuklarla oynardı,
O da her çocuk gibi güler, söyler koşardı.

Yüzmek öğrenmiş idi Medine'de bu yaşta,
Her hususta kendisi geliyor idi başta.

Lâkin bu yaşta iken anadan öksüz kaldı,
Ecel geldi yetiştirdi anasını da aldı;

Babasının babası Abdulmuttalib, O'nu
Basmış idi bağrıma; geldi bunun da sonu;

O da öldü; Amcası Ebutalib bu sefer
Aldı onu yanına, üzerine titirer,

Uçan kuşlardan O'nu sakınırdı, severdi,
Çünkü O'nun yüzünde bir büyüklük sezerdi.

On iki yaşlarında kervan ile Şam'a dek
Gitmişti amcasıyla ticaret kasederek;

O'nu, Bahiyya adlı bir papas gördü, bildi,
Önünde hürmet ile defalarca eğildi,

Dedi: «bunu koruyun, bence götürün geri,
Bir ziyan deđdirmesin, O'na düşmandan biri!»

Ebutalib, Mekkeye dönüverdi oradan
Eriştirmesin diye ona bir kimse ziyan.

Yükseldikçe kendisi ahlâkı da yükseldi,
Her türlü faziletin en sonlarına geldi;

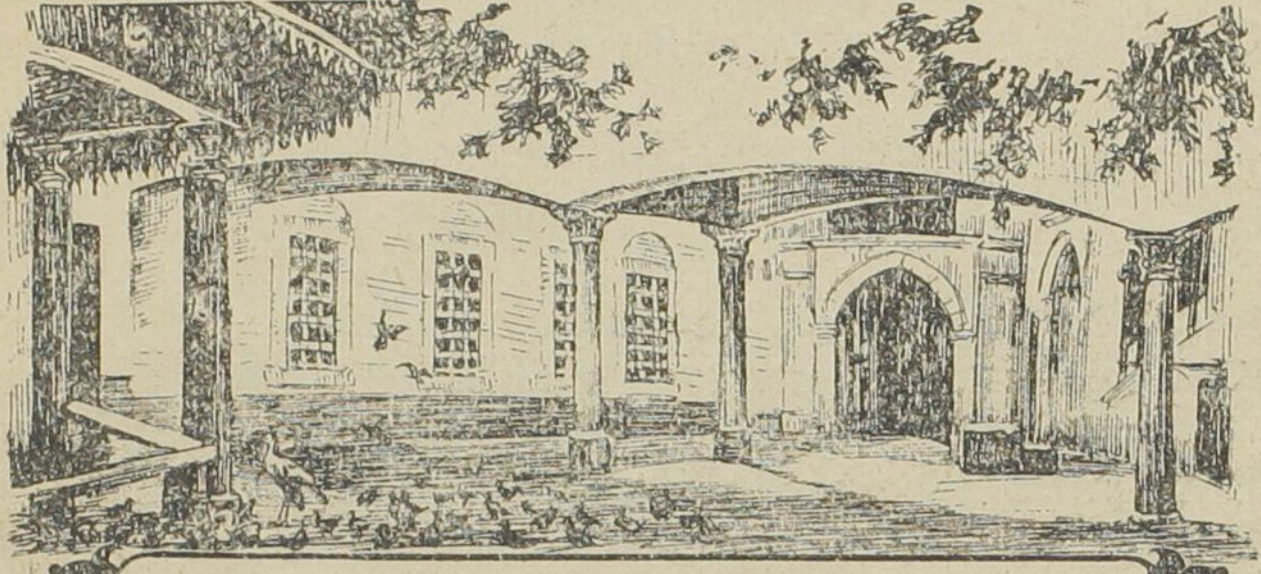
Bir kötü söz söylemez; konuşur güzel güzel,
Kimse ile eylemez söz söyler iken cedel;

Doğrulukla kendisi şöhret saldı her yana,
«Güvenilen Muhammed» diyordu herkes ona;

Zalimlerden, mazlûmun intikamını almak,
Yoksulları beslemek ve âleme nur salmak..

İşini üstlerine aldılar and içerek
Bir cemiyet kuruldu her şeyden vaz geçerek,

«Hilfûlfudul» denilen bu and'a O da girdi,
Yirmi yaşında iken zalimleri devirdi!.

Peygamberimiz

**Ey çocuklar! biliniz kimdir, yüce peygamber?
Muhammed'dir kim o zat, gönüllere nur serper.**

**Dillerimizde onun daim adı dolaşır,
Canlarımıza gelir ondan sevgi ulaşır!**

**Allâh ile kullarm arasında bir Elçi;
Yüzü gayetle güzel, nurlarla dolu içi!**

**Âmine Hatun idi Muhammed'in anası,
Abdulmuttalib oğlu Abdullah'dı babası.**

**Doğduğu gün Mekke'de iki güneş doğmuştu,
O'nun doğması ile güneşe eş doğmuştu.**

**Allâh O'nun yüzünden kullara kapı açtı,
Gökten yağmurlar gibi rahmetlerini saçtı!**

**İncil'de adı: Ahmed, Muhammed'dir Kur'an'da;
O'nun adı okunur her kitapta her anda;**

**Göklerde Muhammed'in Mahmud dendi adma,
Uçmakta yetişemez kimseler kanadına!**

**Peygamberler içinde birincidir birinci,
O'nun bütün sözleri bir incidir bir inci!..**

Gecesi, gündüz gibi parlak bir yol gösterdi;
Hakikatın yüzünü bize bol bol gösterdi,

Ona indirdi gökten en son kitabı Tanrı,
Tanrı'ya bağlı idi O'nun mübarek bağı.

Özü, sözü doğrudur.. Doğruluk O'ndan gelir;
O'nu bilen dünyada Allâh'ı dahi bilir.

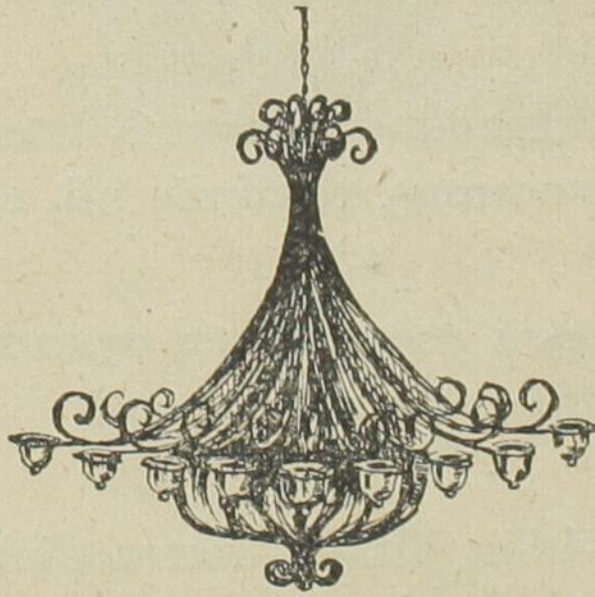
Onun nuru dünyayı parlattı, aydınlattı,
Küfrün yıldızı sönüp yerin dibine battı!

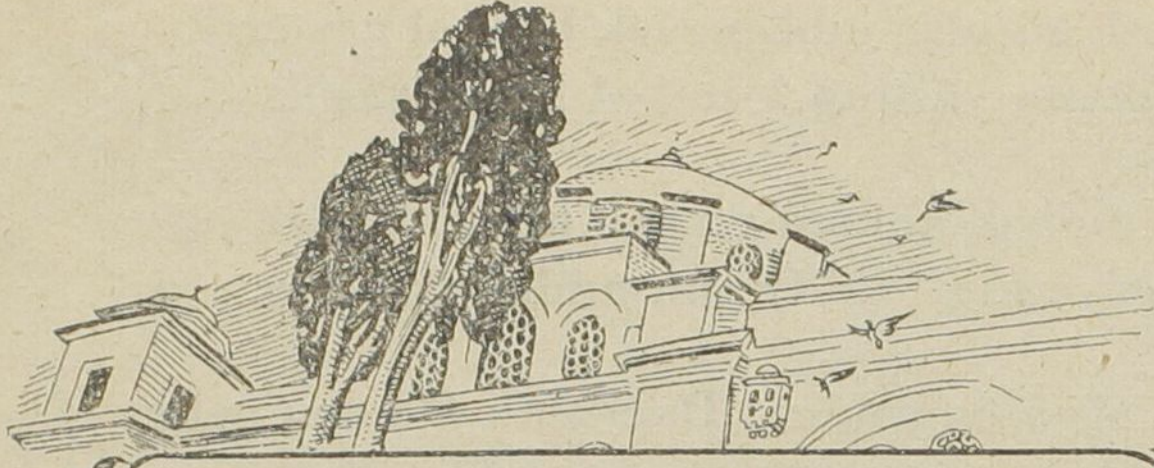
Elindeki bayrağı: «*Lâ ilâhe illâllâh!*»
Yani: yoktur tapacak, yalnız vardır bir Allâh!

O, gelmeseydi eğer, dünya, hakkı bilmezdi,
Gözden akan yaşları hiç kimseler silmezdi!

Hakkı, adli.. dünyaya yüksek sesle bildirdi
Oldu hakkaniyete en yüce örnek kendi.

Binlerce, on binlerce selâmlar olsun ona,
Göklerde Allâh, O'nu rahmeti ile ana!

Öldükten sonra dirileceğiz

Üzüm vakti bir köyde yapılmıştı bir düğün,
Ahmed dahi düğünde bulunmuş idi o gün;

Gündüzün birçok oyun oynandı; memnun herkes,
Gece dahi oyun var; Ahmed de etti heves;

Fakat Ahmed çocuktu, akşamdan uyur kalır;
Onu, uyku her zaman gece gelmeden alır;

Bunun için babası onu eve gönderdi,
Fakat Ahmed, babaya kuvvetli bir söz verdi:

«Oyunlar varken nasıl uyurum?» dedi ona;
Lâkin Ahmed uyumuş gitmişti başka yana;

Hakikaten bu Ahmed, uyumamak isterken
Oyunlara göz yummuş, çekilmiş idi, erken

Sabahleyin iş işten geçmiş iken uyandı,
Kaçırıldığı fırsatın yaşlarına boyandı

İşte bunlar gibidir: ölmek, sonra dirilmek;
İster istemez olur bunlar, sen çekme emek.

Uykuyu istemiyen çocuk uyur, böylece:
İstemedен ölürüz bir gündüz, yahut gece.

Uykunun sonunda bir uykudan uyanma var,
Uyu, uyu en sonda, uykuya bir kanma var;

Bunun gibi uykunun büyüğü ölümdedir, biz
En sonda kabirlerden kalkarız, diriliriz.

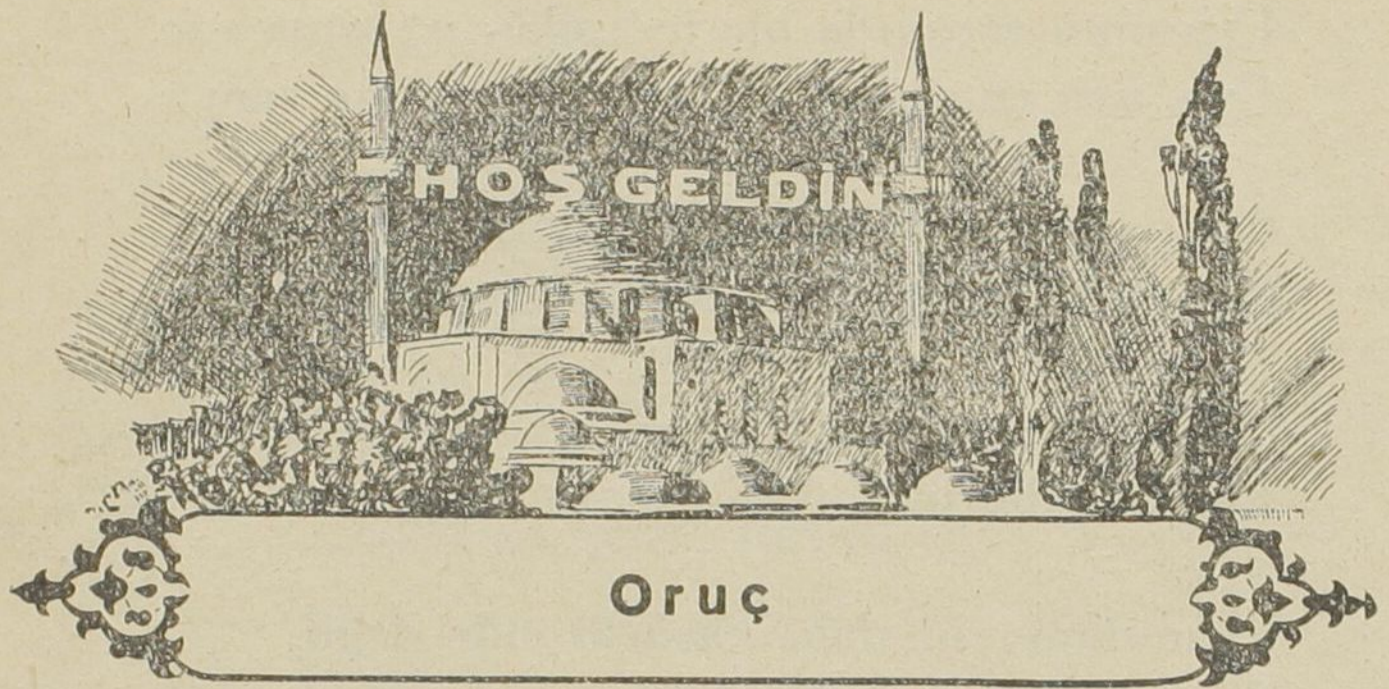
Üstümüzden uykuyu atamayız istesek,
Bunun gibi, ölümü mümkün değil def etmek;

Uyanmamamız dahi nasıl ki elde değil,
Böylece kabrimizden kalkarız bunu sen bil;

Defterlerimiz o gün elimize sunulur,
Herkes, işlediğini orda yazılı bulur;

Allâh'ın huzurunda vardır o gün imtihan,
O günü hatırlayıp günahattan kaç her zaman!

Ramazanda otuz gün oruç tutmak var bize,
Allâh için aç durmak farz olmuş üstümüze;

Allâh için aç durmak içi temizlemektir,
Allâh'ın sevgisini gönülde gizlemektir.

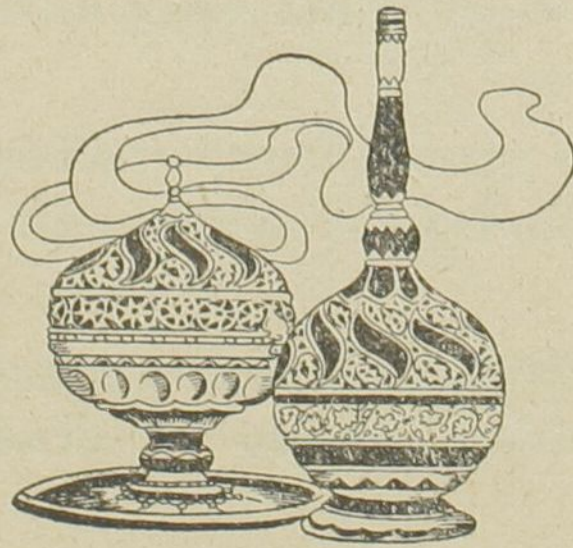
Oruç tutan kimseyi bu sevgisi tok tutar,
Allâh'ı seven kişi orucu çok çok tutar!

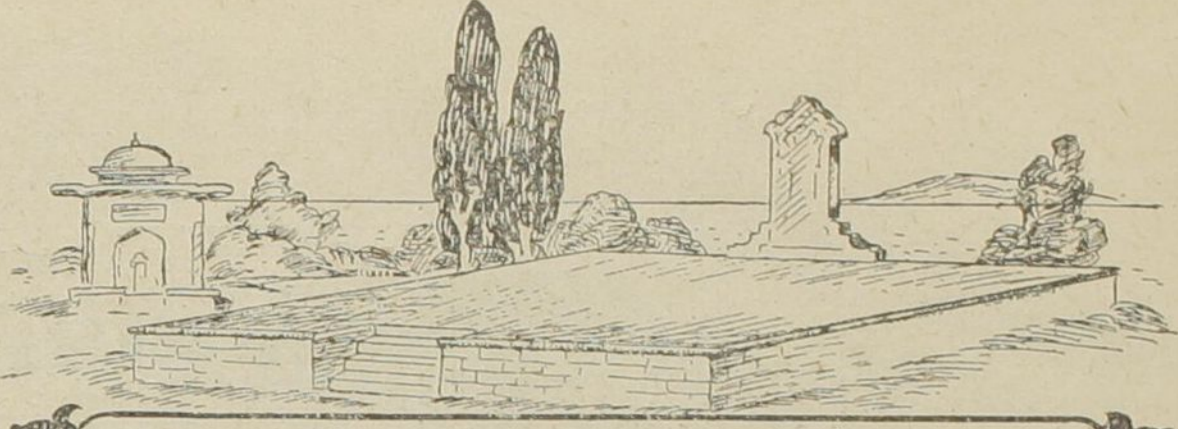
Tanrım, bana bak ki ben senin için açım aç!
Bana acı Allâhım, üzerime rahmet sağ!

Kimse benim içimi bilmezse sen bilirsin!
Benim ne yaptığımı sussam da ben, bilirsin!

İşte bu orucu ben yalnız senin için tuttum!
Senden başka ne varsa onları hep unuttum!

Olsun tuttuğum oruç sana yükselmeye yol;
Beni yükselt Allâhım! bana sen bir kanad ol!

Namaz, yabanda komaz

Namaz, yabanda komaz; kılmalı her gün namaz,
Namazını, müslüman bir gün geri bırakmaz;

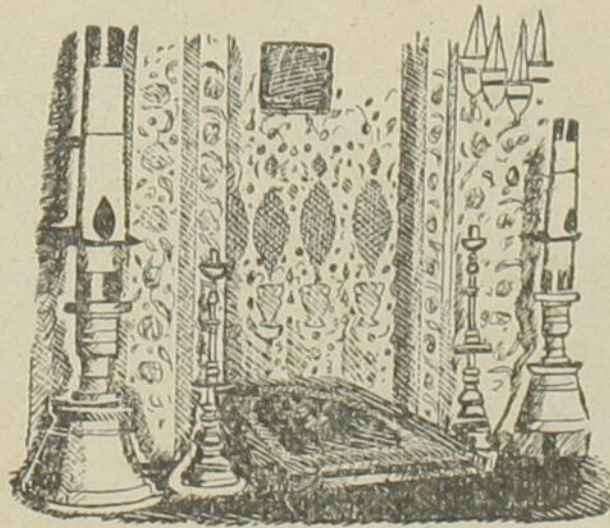
Sabah, öğle, ikindi, akşam, yatsı beş vakit
Namaza dur, içinden bütün kirleri akıt!

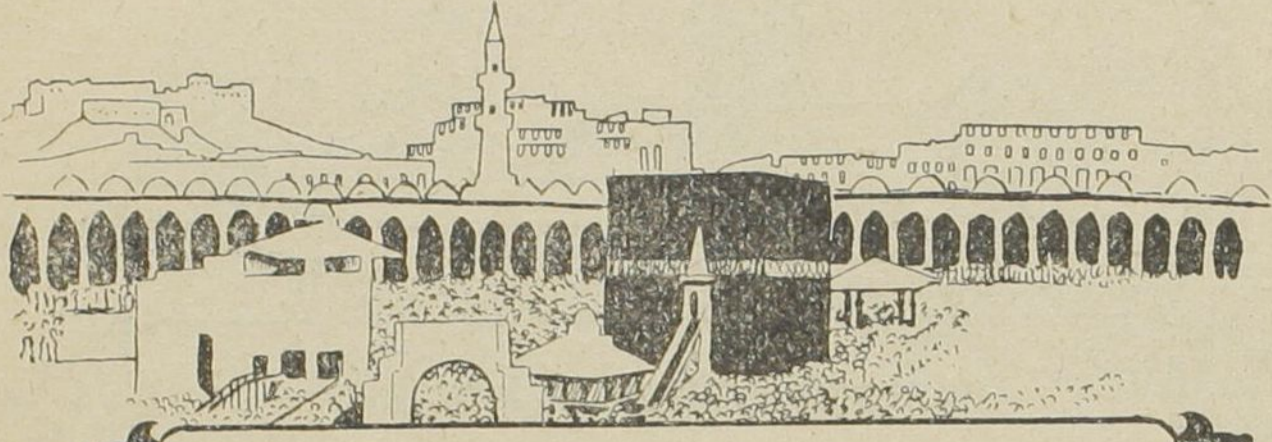
Namazı kılanların içlerine nur dolar,
Namazı kılmıyanın yüzünün nuru solar,

Namaz demek, Allâh'm çıkmaktır huzuruna,
Allâh'la konuşmaktır, erişmektir nuruna;

Abdest alıp temizlen, tertemiz ol erkenden;
Temizliğe alışmak gerektir çocuk iken;

Temiz olan sağ olur, hastalıktan kurtulur
Sıhhatle yaşar, güler, her kim ki temiz olur.

Hac

Mekke'deki Kâbe'yi ziyaret etmelidir,
Ömründe herkes bir yol buraya gitmelidir.

Döner gibi yıldızlar çevresinde güneşin
Kâbe'nin etrafında döne döne birleşin!

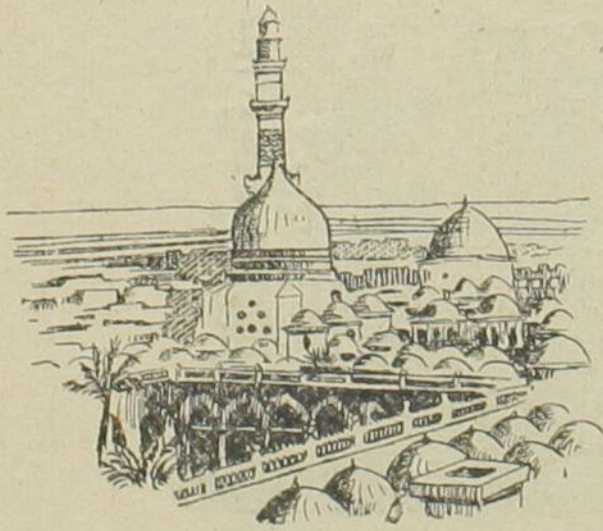
Kâbe'yi tavaf etmek bu dönmenin adıdır,
Biliniz ki bu dönme ruhlarm kanadıdır!

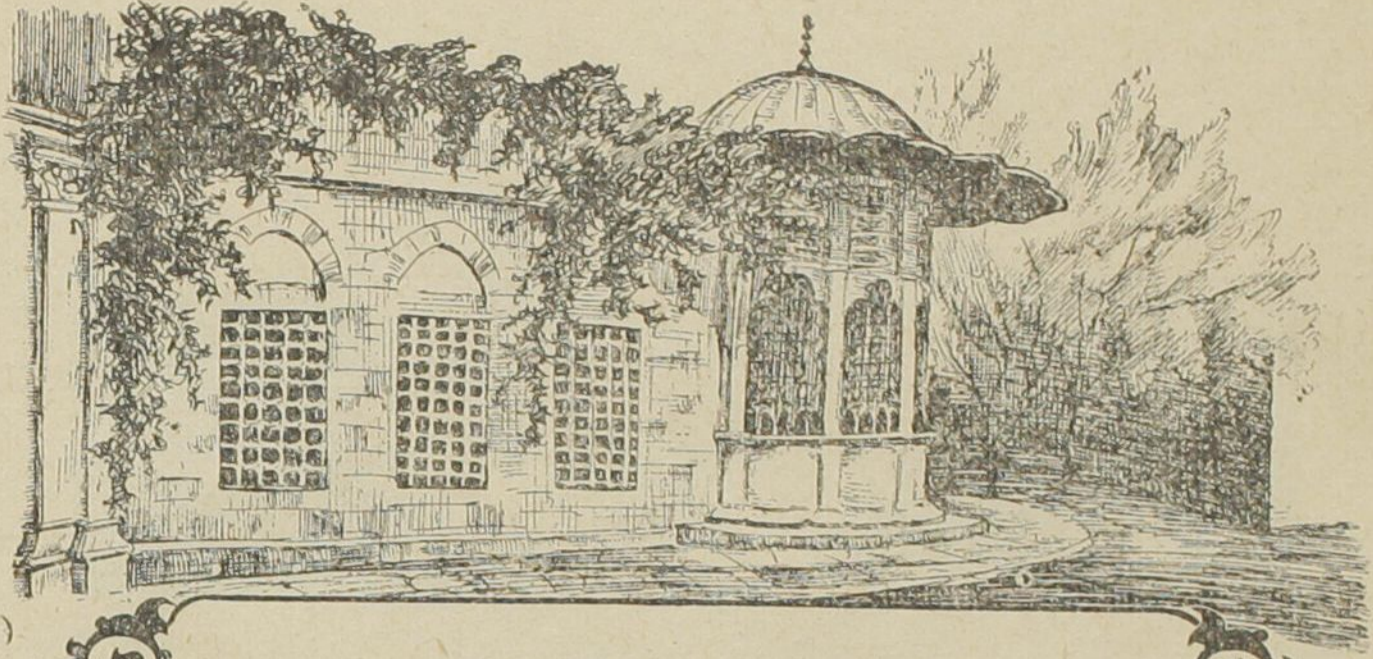
Sırtındaki elbise çıkar herkesin o gün,
İhram giyip cümlesi sanki ederler düğün!

On bin, yüz bin seslerle Allâh'ı çağırırlar,
«Allahım buyur!..» diye durmadan bağırırlar,

Arafat dağındaki (Vakfe) buna denilir,
Bu Vakfe'de insana Allâh'm sesi gelir!

Günahlardan sıyrılır hacc'e giden insanlar,
Allâh'a yaklaşmayı insan burada anlar.

Zekât

Malm kırkta birini yoksula vermek gerek,
Dinimizde farz olan zekât demek bu demek;

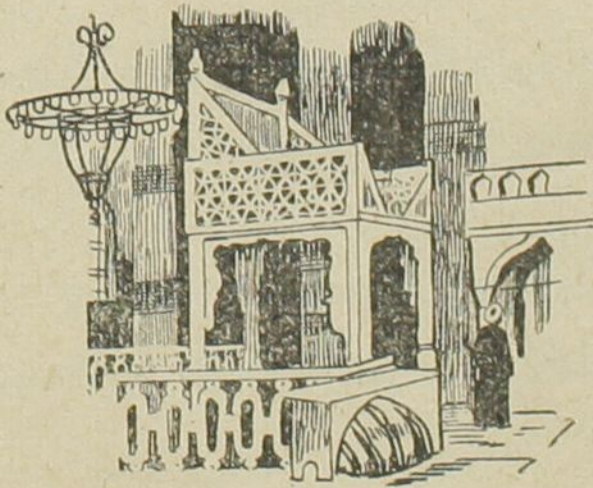
Her yıl bunu tekrarlar zengin olan müslüman;
Allâh, birin yerine ona on eyler ihsan.

Yoksullara acıyan insana vardır Uçmak, [*]
Borcudur insanların, insanlara acımak.

İnsanlığı öğreten bu dindir insanlara,
Budur yükseklik veren alçalmış vicdanlara;
Zekâtı, farzlarından sayan yok başka bir din;
Saadetler getirmiş bu din insanlar için.

Zekât alan da bir gün zekât verecek olur,
İnsanların serveti intizamını bulur.

Zengin et Rabbim! beni, zekâtımı vereyim;
Sana yakınlaşayım, yüceliğe ereyim!...

[*] Cennet demektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Vardı Nemrud adında eskiden bir padişah,
Onun zulmünden bütün dünya olmuştu siyah!

Tanrıya tapar gibi taparlardı kendine,
İçindeki gururu sönmezdi onun gene!

Bu, bir gece bir yıldız görmüş idi rüyada,
Böyle parlak bir yıldız görülmemiş dünyada!

Bundan çıkan ışıktan ay'la güneş sönmüştü,
Bunlar onun yanında kör kandile dönmüştü!

Bu rüyadan korkuyla ürpererek uyandı,
Dünya evi üstüne yıkılacakmış sandı;

Nemrud'un rüyasını dinleyince kâhinler
Dediler: çıkmaktadır rüyanızdan şu haber,

Ki bir çocuk doğacak yakında, onun eli
Koyacaktır dünyaya en hakikî temeli!

Yıkacaktır başma senin taç ve tahtını!
Söndürecek görünür parıldayan bahtını!..

Nemrud: «Kesilsin dedi, doğan erkek çocuklar!...»
Çocuklar kesilirdi çoğalmadan soluklar!

Herkesten uzak uzak bir mahalde gizlice
Annesi, İbrahim'i doğurmuştu bir gece.

Babası Âzer buna gizli gizli bakardı,
Bu oğlunun su gibi ayacağına akardı!

Gökteki yıldızlara tapan bu ana, baba
Bilmemezlik yüzünden gidiyorlardı sapa.

Yıldızları yaratan Hakk'ı bilmiyorlardı!
Gözlerinden çapağı bunlar silmiyorlardı!

Tuttukları sapa yol, Hak yolundan uzaktı,
Onlara aklar kara, karalar dahi aktı!

İbrahim seziyordu: bir yüceler yücesi
«Bana yüksel!..» diyordu, O'nun gizlice sesi.

Gece, onu sarmıştı göründü gökte bir iz,
Parıl parıl parlıyan pek sevimli bir yıldız;

«Rabbim bu olmalıdır!..» dedi hayrette kaldı,
Bunun güzel yüzünün temaşasına daldı!

Bu yıldız biraz sonra battı, gökten çekildi;
İbrahim, batanları sevenlerden değildi;

Biliyordu ki: Allâh, bir nurdur aslâ sönmez,
Bütün yıldızlar, O'ndan izin almadan dönmez.

Doğarken Ay'ı gördü, sonra buna saplandı,
«Rabbim budur!» diyerek buna dahi aldı.

Bu da sönüp gidince düşüncelere vardı;
Allâh'a baş açarak sabaha dek yalvardı,

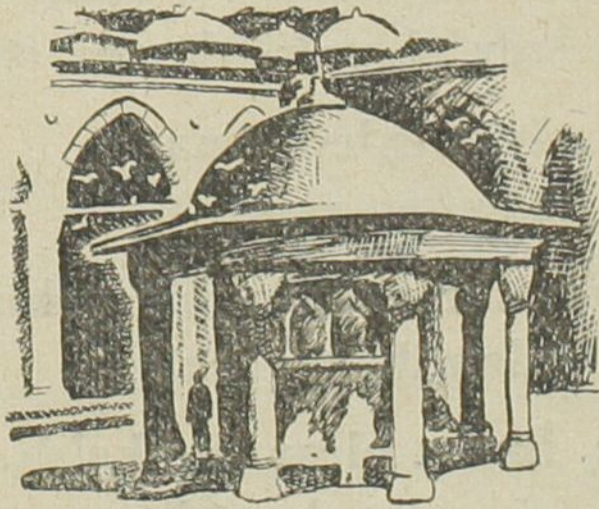
Dedi: «Candan, gönülden dileyorum ben seni,
Yolu sapıtmışlardan eyleme rabbim beni!..»

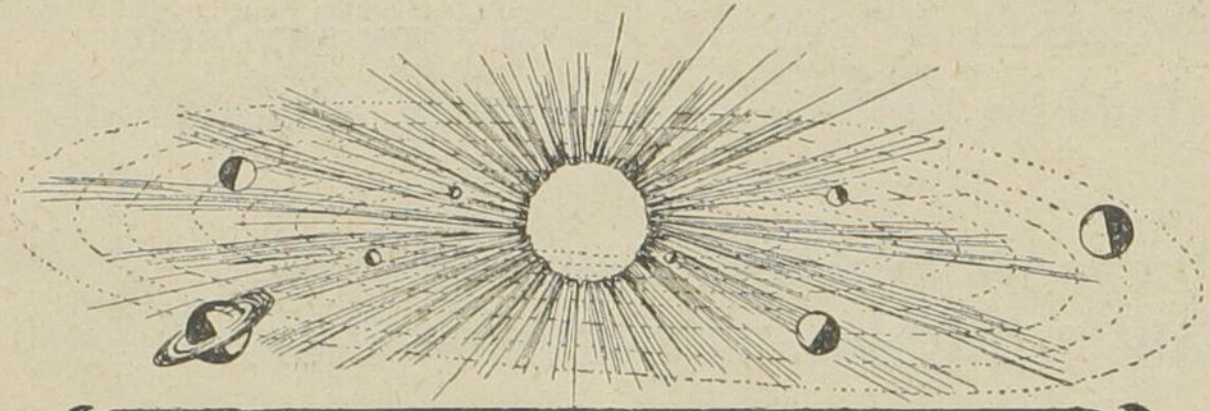
Sabah oldu, güneşi doğarken gördü gene
Altın ışıklarını saçardı yer yüzüne;

«Rabbim bu olmalıdır, bu hepsinin büyüğü!»
Dedi, bu da batınca, yok yok ben bu sönüğü

Neyliyeyim ey kavmim, değilim sizden yana;
Ben yüzümü çevirdim gökleri yaradana!..

Dedi nurlara erdi Allâh'ına yükseldi,
Ruhu onun göklerde yüceldikçe yüceldi.

Bu dünyayı bir yaratan var

Bağdad'da büyük bir zat yaşamıştı bir zaman,
Adı: Ebuhanife, Sabitin oğlu Numan.
Ünü vardı âlemde, bilirdi onu herkes,
Etrafında hürmetle yükseliyordu her ses.
Yüce bir âlimdi o, çırakları pek çoktu;
Ondan daha çok bilgiç başka bir kimse yoktu.
Düşüncesiz bir ahmak (Allâh yoktur!) diyordu,
Kafasının içini türlü kurtlar yiyordu.
Bu zavallı kendini pek bilgili sanırdı;
Dünyada yüce adam kendisini tanırdı.
Kalktı geldi Bağdad'a, imamı sordu, buldu;
«Allâh var mı, yok mudur?..» diye bahse koyuldu;
Diyordu: «bence yoktur bir yaratan, dünyayı..
Biraz akıllı olun, bırakın boş hülyayı!..»
İmam, ona karşılık bir söz demedi o gün,
Söylüyordu içinden: «ey ahmak! durma öğün!..»
Ertesi gün bir saat tâyin eyledi ona,
Cevabını alacak idi İmamdan yana
Bağdad'ın ortasından akmaktadır bir nehir,
İkiye bölünmekte bundan dolayı şehir.
O günün ertesi gün, İmam biraz geç kaldı,
Bu bekliyen kişinin içi gayet daraldı,
İmam, nihayet geldi.. Niçin fakat geç kalmış;
Bakın ne sormuş ona, ondan ne cevap almış;

Demiş: «Niçin geç kaldım? dediğin saat geçti?..»
Hakikaten de vakit akşam idi pek geçti.

«Karşıdan bu yakaya çörden çöpten bir köprü!..
Kendi kendine olsun!.. ne keser, ne de törpü..

Ustasız, mühendissiz yapılsın, diye baktım..
Yapıldı böyle köprü; ben de su gibi aktım!..

Geldim buraya işte, o köprüden geçerek;
Lâzım değildir bana, ne yelken ne de kürek..

Kendiliğinden olan bu köprüyü bekledim.
Geç kaldım bunun için orada pinekledim..»

İmam, deyince bunu; inkâr eden Allâh'ı
Coştı dedi: «yalandır vallâhi, hem billâhi!..

Nasıl bir köprü olur yapmaksızın bir usta;
Buna inanan ahmak değildir de nedir ya?!»

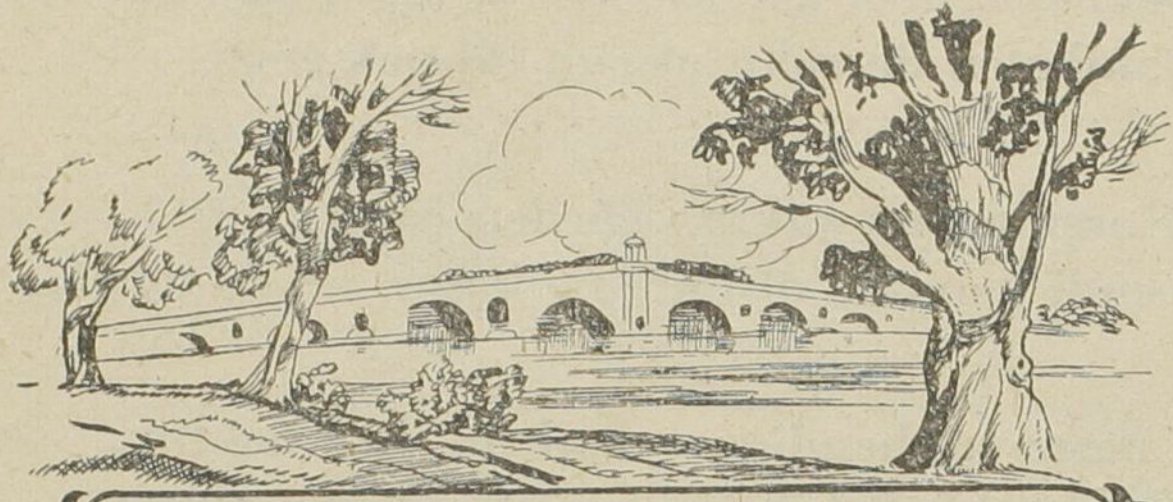
Diye söyleniyorken dâvası da bitmişti,
Elindeki kuvveti sıfır olup gitmişti;

Bu zavallı ahmakım, ahmak dediği kendi,
Dikkat etmiyor idi, kendi kendini yendi;

Kendiliğinden madem köprü olmaz hey insan!
Hiç ustasız olur mu kendisinden bu cihan?

Yaprak bile sebepsiz kıpırdamaz dünyada,
Her bir işe bir sebep lâzım gelir arada..

İmam, bir söz demeden dâva halloldu, bitti,
İytikadı düzelen bu adam kalktı gitti.

İki çocuk

Bir köyden iki çocuk dolaşırlarken kırdan
Görmüşlerdi bir tuzak kurulmuş bir bayırda;

Tuzağı kuran kişi kendisini gizlemiş,
Gizlendiği tarafta siperi ikizlemiş;

Bu çocuklar tuzağı ağaç kökü sandılar,
Bilmemezlik yüzünden bu yolda inandılar;

Fakat akıllı Ahmed, bunun üstünde durdu,
Bunu bileyim diye kendi kendini kurdu,

Bildi ki ağaç kökü değil, bunda hüner var,
Gözden geçirdi bunu, bildi bir bir neler var;

«Düşünülmüş iyice, buna akıl verilmiş,
Kurgusu var kurulmuş, yayları var gerilmiş;

Getirilmiş buraya yavaşca konulmuş,
Uygun gelmiş her yanı, tamam yerini bulmuş;

Buna basınca biri çat! diye kapanacak,
Tutulacak sanırım buna basan her ayak!..

Bir akıllı kimse var elbette bunu yapan,
Bu olacak sanırım kurtları tutan kapan?..»

Memiş, akılsız idi düşünemez, bilemez
Gözündeki çapağı gideremez, silemez;

Dedi: «yoktur burada onu yapan bir kişi
Ağaç kökleri yapmış bu pek karışık işi...

Bir yapan varsa bunu, hani, nerede? göster!
Yapan eli görmeden kim «bir yapan vardır» der?»

Kısa aklı Memiş'in, böyle kalırdı geri,
Görmeden gözü ile, gidemezdi ileri.

Uzaktan, aklı ile hiç bir şeyi seçemez,
Bir taş koyup dereye, bu yakaya geçemez,

Dumanı görürdü de diyemezdi ateş var,
Aklı gözünde idi, kafası dar idi dar!

Allâh dahi dünyayı yaratmış, gizli kendi,
Fakat düşünen kimse« elbet O vardır!» dedi;

Kapan kuran avcıyı biliriz, görmesek te,
Bunun gibi, bir Allâh var elbette yüksekte.

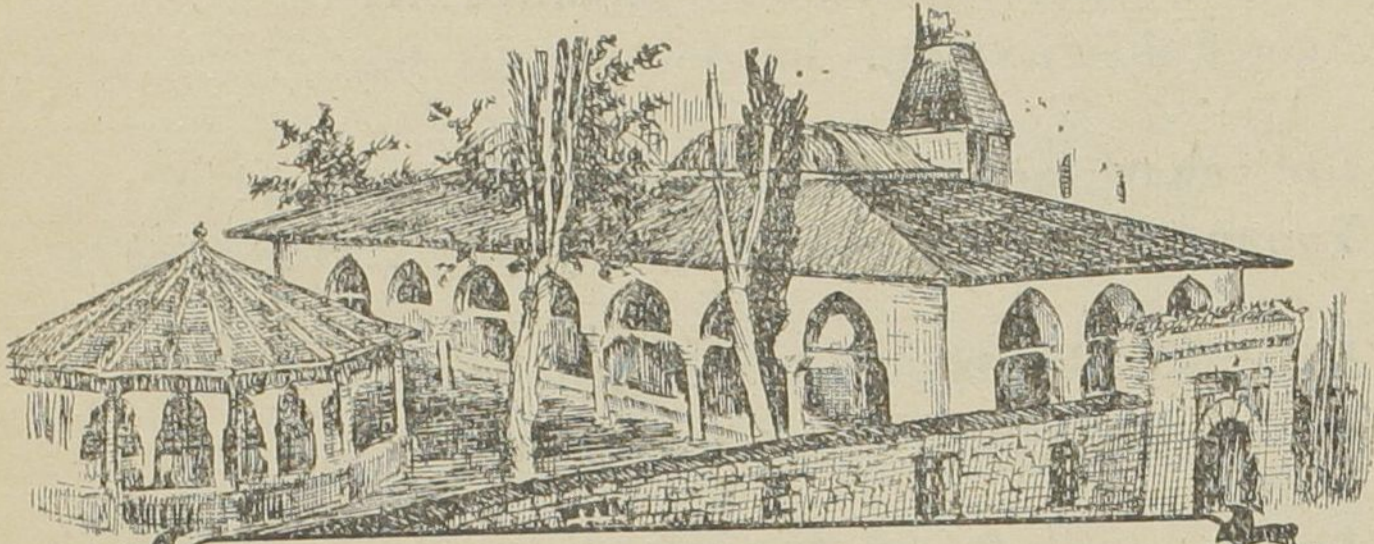
O'nu, gözler görmezse, akıllarımız bilir,
Ondan bize, her şeyde «ben varım!» sesi gelir.

Bize nasıl bir kapan, avcıyı gösterirse
Görür hemen Allâh'ı, dünyayı gören kimse.

Ey çocuk, Memiş gibi bakar körlerden olma!
Açılacak çiçeksin, sakın açmadan solma!

Gizlemiştir kendini bizden, yüce yaratan,
Fakat ona ey çocuk! sen de aklınla inan!..

Bizdeki sağ ve sol kuvvetler

İki muhtelif kuvvet hepimizde gizlidir,
Biliniz çocuklarım, içimiz ikizlidir:

Bir kuvvet var, her zaman iyilikler yaptırır,
Yükseltir ruhumuzu, fazilete taptırır;

Bunun sesi güzeldir, şefakitle doludur,
Yükseklere yükselten bizi, onun koludur;

Yalan söyletmez bize, «yardım et!» der düşmüşse,
«Karışma!» der üstüne lâzım olmıyan işe;

«İki yüzlülük etme.. görüdüğün gibi ol!..
Sözü hesaplı söyle!, lakırdı etme bol bol;

Çok lakırdı söylemek, yalana yol açmaktır,
Yalan söylememenin yolu, ondan kaçmaktır!

Vazifeni gör, sonra hakkın verilir sana,
Hak etmeden «hakkım var!» diye ortaya çıkma.

Hayatta, bak herkesin hakkı, vazifesi var;
Hak'dan vazife doğar, vazifeden hak doğar.

Dört elle sarılmalı vazifesine kişi,
Büyük bir doğrulukla görmelidir her işi.

Herkese hürmet eyle, hürmet bulayım dersen,
Sen de hürmetlenirsin, halka hürmet edersen,

Hürmet arayan kişi, öğrenmelidir hürmet,
Karşılıklı hürmettir bugünkü medeniyet!

Yalnız hürmet bekliyen, kendisini düşürür,
Türlü türlü sözleri üzerine üşürür;

Bir kimsenin hakkını alma, sıranı gözet,
Hak'dan ayrılmamaya son derece dikkat et;

Benliğini ortadan kaldırmaya ver emek,
Bu güreş alanında kendini yenmek gerek!

İnsanlık var, sen yoksun; milletin yay, sen oksun;
Kendiliğinden azsın, sen milletinle çoksun!

Yalnız kendini bilme, hakka sahiptir herkes;
Haklı bir söz duyunca sus, hemen sesini kes!

Hakka karşı yürüme, haksız olmaktan sakın;
Parlayan güneştir hak, bir şey olmaz ona kın!

Hiyle etme, yakışmaz insana hiyle etmek,
Doğru yolları koyup lââyık mı eğri gitmek?..

En büyük hiyle eden, hiyleyi bırakandır;
Doğruluğu huy eyle, hakka kendini kandır!

Yükselmiş bir kimseye bak, ondan al bir örnek,
Yükseklere tutunmak ile olur yükselmek;

Sen, kendini saçından tutup kaldıramazsın,
Başka bir el olmadan üste aldıramazsın,

Onun için, bir yüksek kimse önde gerektir,
Örneksiz yükselenler her zamanda seyrek.

İyilerle oturan gecikmez iyi olur,
İyiler de her zaman kendine örnek bulur...»

İnsanlığın yolunu bu güzel ses bildirir,
Paslanan ruhumuzu kendimize sildirir.

Bu sağ kuvvete karşı sol kuvvet de var bizde,
Olmaktadır bir savaş her zaman içimizde.

Bu sol kuvvetin sesi çirkindir, kendi kara,
Bizi düşürmek ister her zaman baştan kara!

Güzel ses: «yap!» der sana; bu da «yık!» der, «yapma» der,
«Sap!» der doğru yollardan; güzel ses de «sapma!» der.

«Yalnız kendini bilme, insanları da düşün,
İnsanlık olsun gayen, insanlığa ol düşkün...»

Kara kuvvet der sana: «insanlar nene gerek?».
Keyfine bak, rahat et, el için çekme emek,

Ölçüsüz, terazisiz, her istediğini yap,
Bulabilirsen imkân eller elinden de kap!

Hiç bir şey düşünmeden ne bulursan ye ve iç,
Hatırma gelmesin kendinden başkası hiç!

Kendini tutmak nedir? buldukça fırsat atıl,
Sıra, sayı.. gözetme, öndekilere katıl.

Sen, bir parmak bal çalıp ağzına, yemene bak,
Elin tulumu düşüp delinmiş, onu bırak!

Acıdan kaç tatlıya! akıl ne derse desin,
İçinin istediği ne varsa ver de yesin!

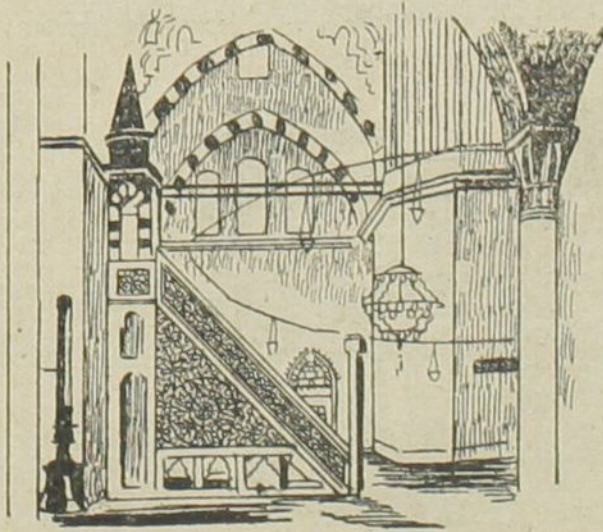
Geri verme aldığım şeyleri, borç ödeme,
Bol bol lakırdı söyle yalan ve gerçek deme;

Sence düstur bu olsun, yemeye, içmeye kan!
Hiç bir şeyden kendini tutmak düşünme bir an..»

Güzel sesli ak kuvvet sana der ki: «ey oğul,
Her an fazilet kolla.. fazilete kul ol kul!..

En doğru yol bu yoldur her mekânda, her anda;
Fazilet kollamıyan daim kalır hüsranda.

Emrederse fazilet aç kalmayı; aç kal aç,
Faziletsiz işlerden uzak uzak kaç, kaç, kaç!..»

Ana şefkati

Bir ananın var idi iki ufacık kızı,
Yoksulluktan gönlünde bunlar olurdu sızı;

Adı: Sekîne olan bu kadın geldi bir gün
Peygamberin evine, açlıktan düşkün, ölgün;

Üç hurma buldu buna Âişe ana, verdi,
Bu da birini buna, birini ona verdi;

Açlıktan bitmiş olan bu zavallıcık kadın
Birini de kendisi yiyecek iken bakım

Yavrucuklar ananın uzandılar ağzına;
Bir lokma gitmemişken günlerce boğazına

Unuttu kendisinin açlığını o ara,
Bu hurmayı da hemen böldü verdi onlara.

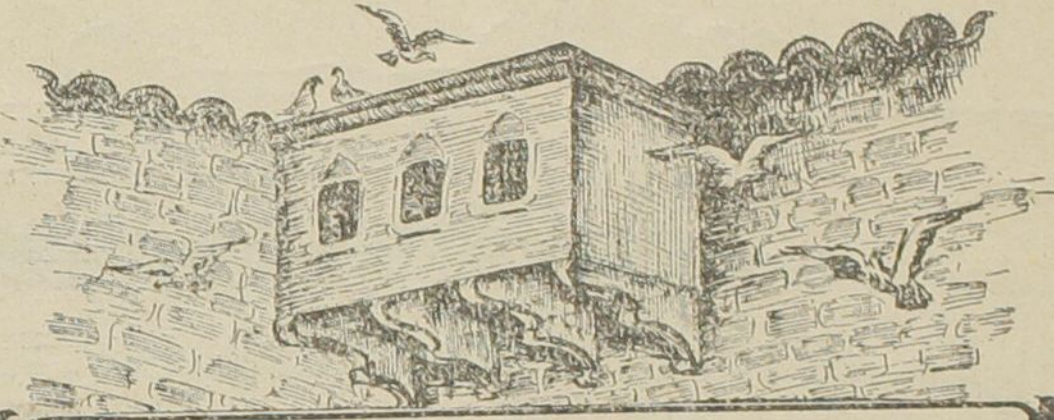
Bu kadıncağz yine açlığın katlandı,
Sevgi onu doyurdu, o, sevgisiyle kandı.

Bunu Âişe ana, söyleyince eşine:
Gönüller göklerinin batmayan güneşine,

Dedi: «Şimdiden ona Uçmaklar olsun kutlu,
Yavrulara acıyan analara ne mutlu!..»

Azad oldu bu yüzden azaplardan kurtuldu,
Merhameti, Sekîne merhamet ile buldu.

Hayvanlara acıyın

Dinleyiniz çocuklar, Efendimiz buyurdu,
İki cihan güneşi bunu bize duyurdu:

Günahı çok bir adam, gördü kırdaki bir köpek,
O kadar susamış ki susuzluktan ölecek!

Dili dışarı çıkmış, soluk soluk soluyor,
Taşları, toprakları yalıyacak oluyor!

Bu adamın içinden bir merhamet kaynadı,
Acıdı bu hayvana, ona içi kanadı,

Dedi: «şu hayvancığa nasıl bulsam biraz su?»
Görünüyor uzaktan.. orada var bir kuyu.

Koştı kuyu başına, görünüyor su pek çok,
Fakat ne yapmalıdır ipi yok, kovası yok?

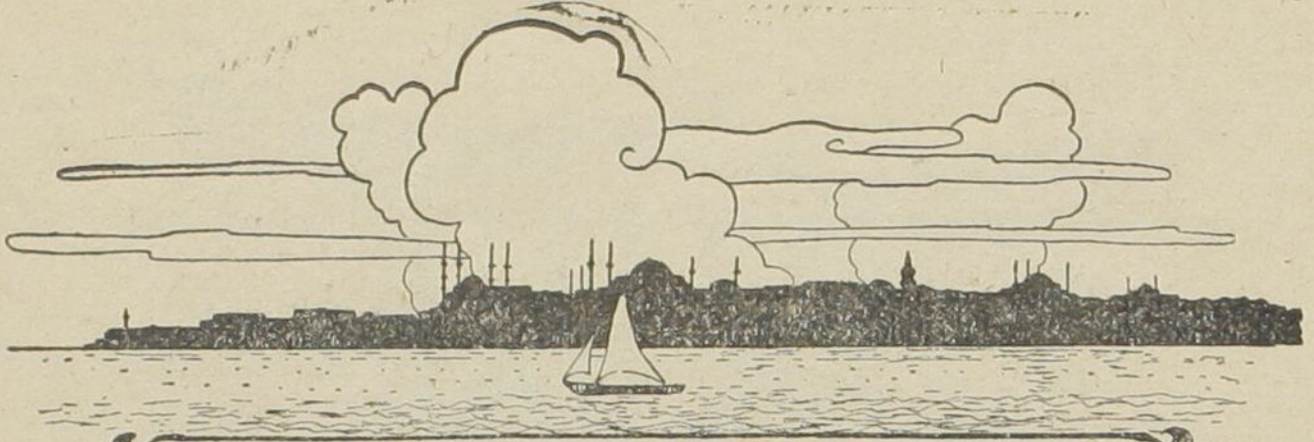
Tutunarak, basarak kuyunun duvarına
Tehlikeli bir işle indi su kenarına,

Doldurdu yanındaki kabı takdı dişine,
Çıktı indiği gibi, sonuç verdi işine;

Sonra hemen koşarak suyu kapla getirdi,
Bu zavallı hayvana kana kana içirdi.

İşte bundan dolayı Hak, onu affeyledi,
Bak bir ufak acılamak günahları neyledi?..

Yer yüzündekilere ey çocuk! sen de acı,
İster isen dünyada görmemek ağrı, acı!.

Filozofun cevabı

Miras yedinin biri filozofluk taslardı,
Çevresinde bir alay dalkavukları vardı;

Bu filozof taslağı aklınca ders verirdi,
Fakat bütün dersleri onlara ters verirdi;

Bunlar, o ters derslere: «evet efendim!» derler,
Her gün onun evinde yemek yerler, içerler.

Gerçekten bir filozof vardı bunlara komşu,
Söz söylemezdi fakat, bir kusuru varsa, bu.

Günlerden bir gün yine bunlara yemek pişti,
Karınları yemekten davullar gibi şişti;

Şişkinliği gidermek, hava almak gerektir,
Zaten bunların işi: yemek, içmek, gezmeştir.

Bu filozof taslağı keşfetti bir mesele,
Dedi: «kalkın gidelim hepimiz güle güle,

O söylemez filozof nerededir görelim,
Sorgu sorup başma onun çorap örelim!

Ona, benim soracak sorgularım mühimdir,
Onlarda üste çıkmak onun değil benimdir!.

Biraz güler, eğlenir, hava dahi alırız,
Böylelikle orada akşama dek kalırız...»

Gide gide buldular bu gerçek filozofu,
Bir tarlanın yanında oturmuş, kurmuş pusu!..

Düşünen gözlerinden marifet akmaktadır..
Sanmaym ki dünyaya yalnız bakmaktadır.

Selâm verdiler ona, başıyla aldı selâm,
Çünkü biliyorsunuz söylemezdi o, kelâm;

Bu filozof taslağı dedi ona: «sana üç
Sorgu sormak isterim, fakat cevapları güç!

Sorsam acep ne dersin, bir cevap verir misin?
Bu dağ gibi sözleri yıkar devirir misin?»

Gözleriyle, başıyla anlattı ki verecek;
Bu dağ gibi sözleri o sessiz devirecek!

Sorgunun birisi bu: «Allâh vardır diyorlar,
Fakat ne görüyorlar, ne de gösteriyorlar?

Bundan ötrü ben derim: Allâh yoktur, var ise,
Görölmek, gösterilmek lâzım gelir herkese!..

İkincisi de budur: Cehennem'in ateşi
Şeytanı nasıl yakar, şeytan ateşin eşi?..

Değil mi ki şeytanı oddan yarattı Tanrı,
Ateşten bir ateşe gelir mi acı, ağrı?..

Üçüncü sorgu şudur: madâmeki kader var,
Her işte her insanın kaçacağı bir yer var,

Kimse mes'ul olmamak lâzım değil mi?.. kader:
«Kimse mes'ul değildir, yalnız mes'ul benim» der,

Ya kader var, mes'ul yok; ya mes'ul var kader yok?
Budur anlamadığım işlerden biri en çok!..»

Bu sözleri dinliyen filozof da bir taşla
Üç kuş vurdu bakınız, nasıl sağlam bir başla;

Yerden bir kesek aldı attı onun başına,
Filozof taslağının geldi kesek kaşına,

Şişti alını, kızardı; haykırdı kızdı ona,
Dedi: «yanımdakiler! tanık olunuz bana,»

«Şimdi ben şehre girip mahkemeye giderim,
Sizleri tanık tutar, hakkımı hak ederim!..»

Bunlar gidip hâkime dâvayı anlattılar,
Vakanın üzerine bir çok sözler kattılar;

O söylemez filozof getirildi ortaya
Hâkim buna söyledi: «mahkemedir, buraya

Getirilen söz söyler, sorguya cevap verir,
Karşımda sorgunun suçu olanlar erir..

Her ne sorarsam cevap vermelisin söz ile,
Başka bir şey dinlemem, anlamam ben göz ile.»

Bu söylemez filozof dillendi dile geldi,
Sözleriyle herkesin akıllarını çeldi,

Dedi: «Bana üç sorgu sormuştu cevap verdim,
Bir taşla üç kuş vurup ona bir kitap verdim!

Demişti Allâh yoktur, çünkü onu bir insan
Göremez, gösteremez bize çalışsa her an.

Onun için ben derim: ona da ağrı, acı
Gelmemiştir kesekten görülmez çünkü sancı;

Görülmez, gösterilmez şeyler yoktur! deyince
O sancıya yok demek lâzım gelir netice..

Bir de demişti bana: Oddur aslı şeytanın
Odu od nasıl yakar, nedir buna bürhanın?

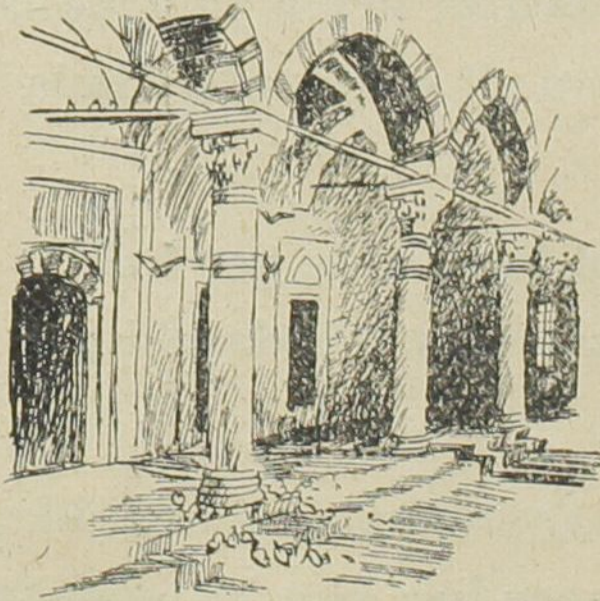
Kesek atıp başma ona bir burhan verdim,
Odu od nasıl yakar, kendisine gösterdim:

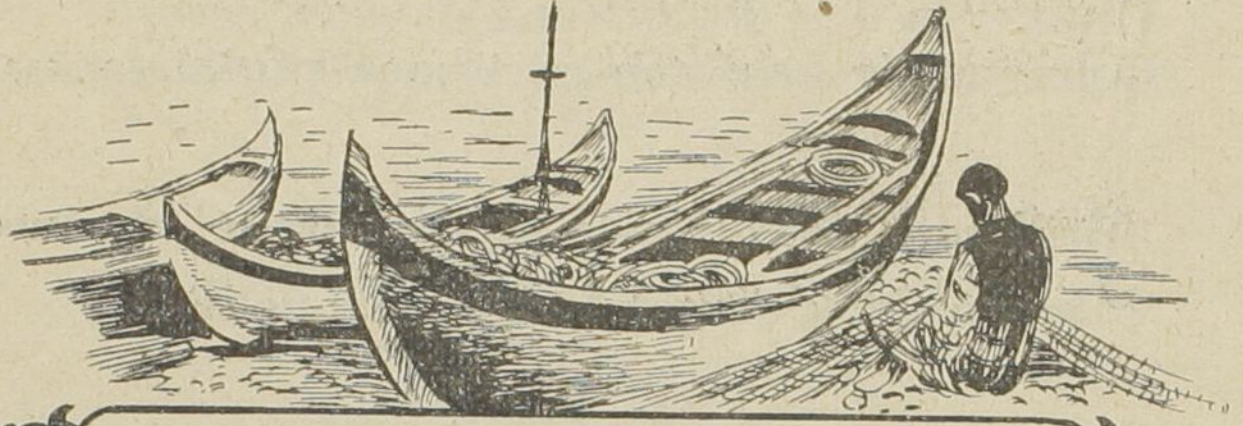
Topraktan olan insan, topraktan ağrı duydu;
Od da odu yakacak.. bakmız nasıl uydu?..

Üçüncü bir şey daha bana sormuştu kendi,
Bu sorgu ile fakat o kendisini yendi:

Kader varken, demişti, mes'ul yoktur beşerde
Kimse mes'ul olamaz hiç bir an, hiç bir yerde..

Beni niçin o halde mahkemeye getirdi?.
Dâvasını bu işle kendisinden bitirdi...»

Uç balık

Bir nehirden ayrılmış bir gölcükte üç balık
Vardı; biri akıllı, biri bön, biri alık.

İki balık avcısı burdan geçerken bir yaz
Dediler : «bu gölcükten tutalım balık biraz;»

Hemen akıllı balık gölcükten nehre çıktı,
Can kurtarmanın yolu ona göre açtı;

Bönce olan balık da sonra istedi kaçmak;
Aradı nehre doğru kendine kapı açmak,

Fakat bir de baktı ki nehir yolu kesilmiş,
Bu yolu, avcıların eli yok etmiş, silmiş.

Akıllı balık gibi kaçamadı, geç kaldı,
Hatâsını anladı, zavallı çok daraldı;

Zamanında işini yapmamak ahmaklıktır,
İşi, vaktında yapar her kim ki uyanıktır.

Nasıl kurtulmalıdır, şimdi ne yapmak gerek?
Kurtulmanın çaresi: akli başa devşirmek,

Ölümden kurtulmada geç kaldı fakat; elbet
Akli olan, canını kurtarır en nihayet:

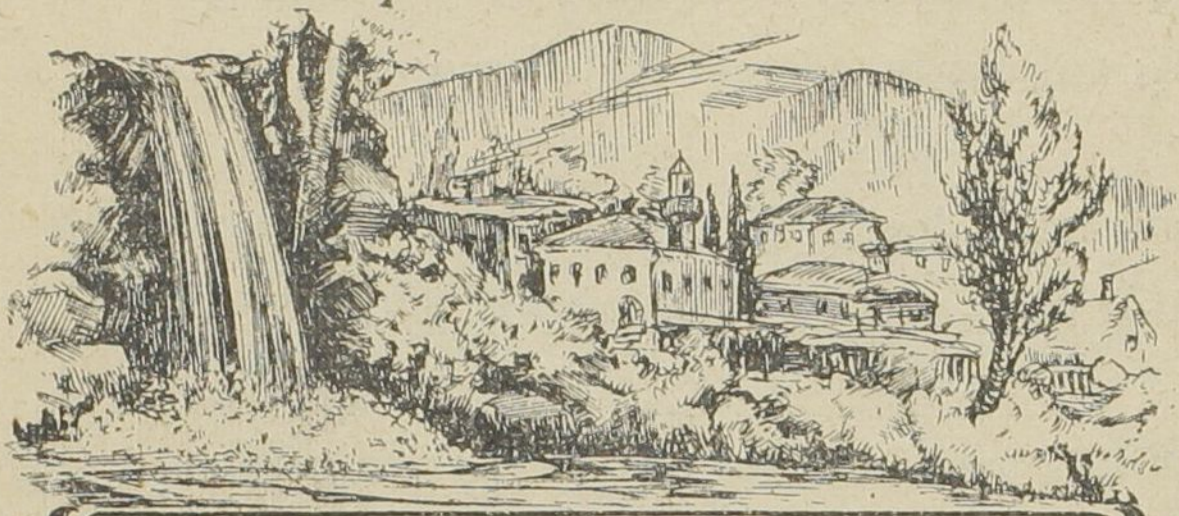
Ölmüş gibi kendini suyun üstüne saldı,
Bazen sırtı aşağı suyun içine daldı.

Ölmüş diye avcılar bunu attılar sudan
Kurtulmak fırsatını buldu bu son pusudan;

Birdenbire atladı nehre, kurtuldu canı,
Bu da takip eyledi önceden kurtulanı;

Akılsızlık yüzünden üçüncüsü tutuldu,
Zavallı, cezasını böyle kendinden buldu.

Faydası olmayan akıl, yerinde dursun

Bir köylü gidiyordu köyünden değirmene,
Bayırları, düzleri geçerdine, bine;

Merkebin bir yanına çuvalını yükletmiş,
Öbür yana taş koymuş, yükünü büyükletmiş;

Bunu gören bir kişi köylüye dedi: «ayol!
Kısa akıllı olma, biraz düşünceli ol.

Çuvalı ikiye böl, birer yanına yüklet,
Ona bu ağır taşı taşıtmaya ne hacet?..»

Köylü beğendi bunu; dedi: «pek doğru dedin,
Bu akılla sen gayet olmalısındır zengin;

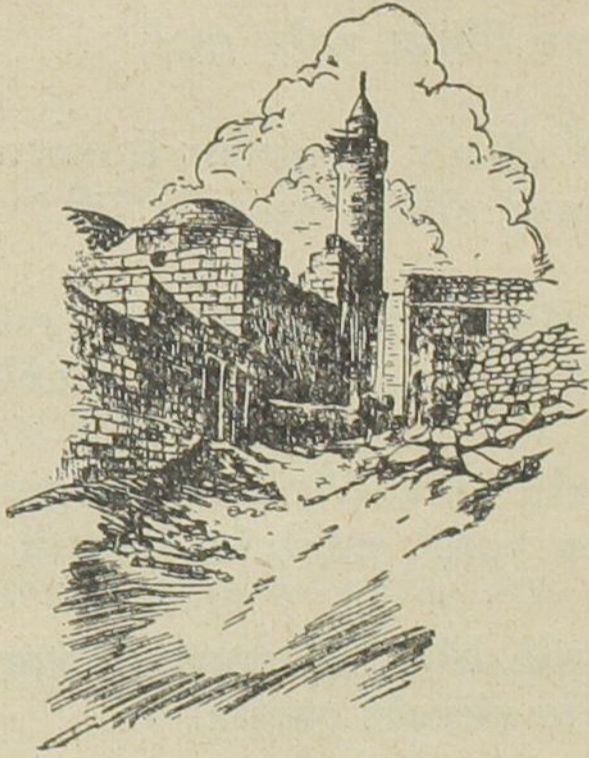
Paran, pulun, çiftliğin elbette vardır senin,
Ziyan nedir, bilmezsin, her işin kârdır senin,

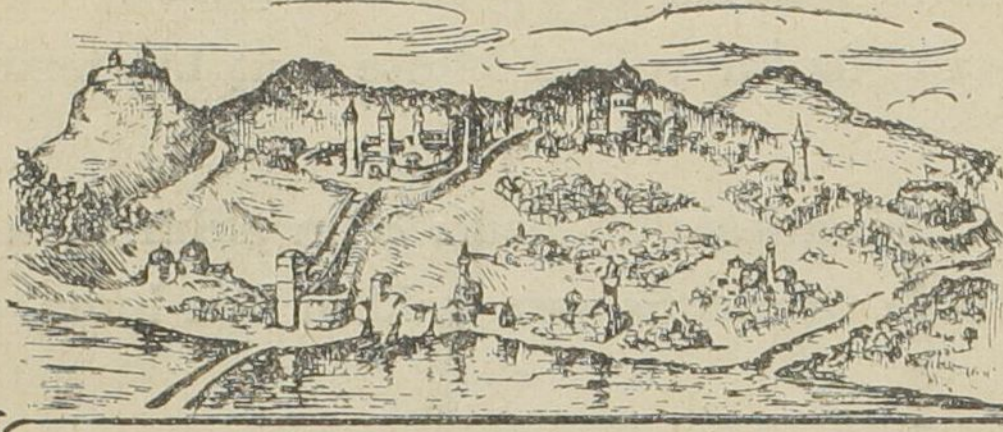
Yahut ki vali misin? ya daha büyük biri?
Olmamalı bir kimse, senden daha ileri?»

Kendisini bildirdi köylüye verdi haber.
İşsiz, güçsüz bir yoksul kimse imiş bu, meğer,

Köylü, buna karşılık dedi: « bu aklm sana
Bir faide vermemiş şaşa kaldım ben buna,

Bir işe yaramayan aklm yerinde dursun,
Böyle akıl sahibi bu akli yere vursun!...»

Küçük Mehmet

İki yüz altmış iki yıl önce Būdün'de (1) biz
Eyledikti bir savaş, tarihe bıraktı iz;

Kara Muhammed Paşa şehid olmuştu o gün,
Şeytan İbrahim Paşa emrine geçti Būdün;

Savaş kızıştı, bütün kılıçlar kından çıktı,
Ölüm isteyenlere ölüm yolu açıldı!

Her taraftan Būdün'ü düşman kuşatmış idi,
Topları sıralamış, silâhı çatmış idi;

Fakat Türkler Būdün'den dal kılıç çıkarlardı,
Her gün bir iki sefer düşmanı yakarlardı;

Dil (2) alır, kelle alır dönerlerdi içeri,
Düşmanları her vakit püskürtürlerdi geri.

Gönüllüler içinde bir Mehemed var idi,
Vatan sevdası ile yüreği çarpar idi,

On üç yaşında idi bu körpecik kahraman,
Arslan yavrusu dahi arslan değil mi arslan?..

Bu da kaleden çıkar düşmanlara atlardı,
Kılıcının tersiyle suratlar tokatlardı!

Yetmiş sekiz baş kesmiş, getirmişti kaleye
Bayraklar, trampetler eylemişti hediye.

(1) Buda-peşte

(2) Esir.

Düşmanın gözü korkmuş, metrislere gizlenmiş,
Öndeki siperlerle metrisler ikizlenmiş;

Karakaş Mehmet Paşa adını alan kule
Savaş içerisine salıyordu gulgule;

Bu kulenin önünde düşman girmişti ine,
Dizmişti siperleri ağaçlardan önüne,

Memi Ağanın oğlu bu kulede subaşı,
Düşmanlara kızmıştı; kızıştırdı savaşı,

Dedi: «kim var bozacak düşmanın siperini?
Bir er var mı yıkacak onların yerlerini?..»

Mehmed, dedi: «ben varım! yaparım ben bu işi.
Bana yardımcı olsun yalnız birkaç kişi..»

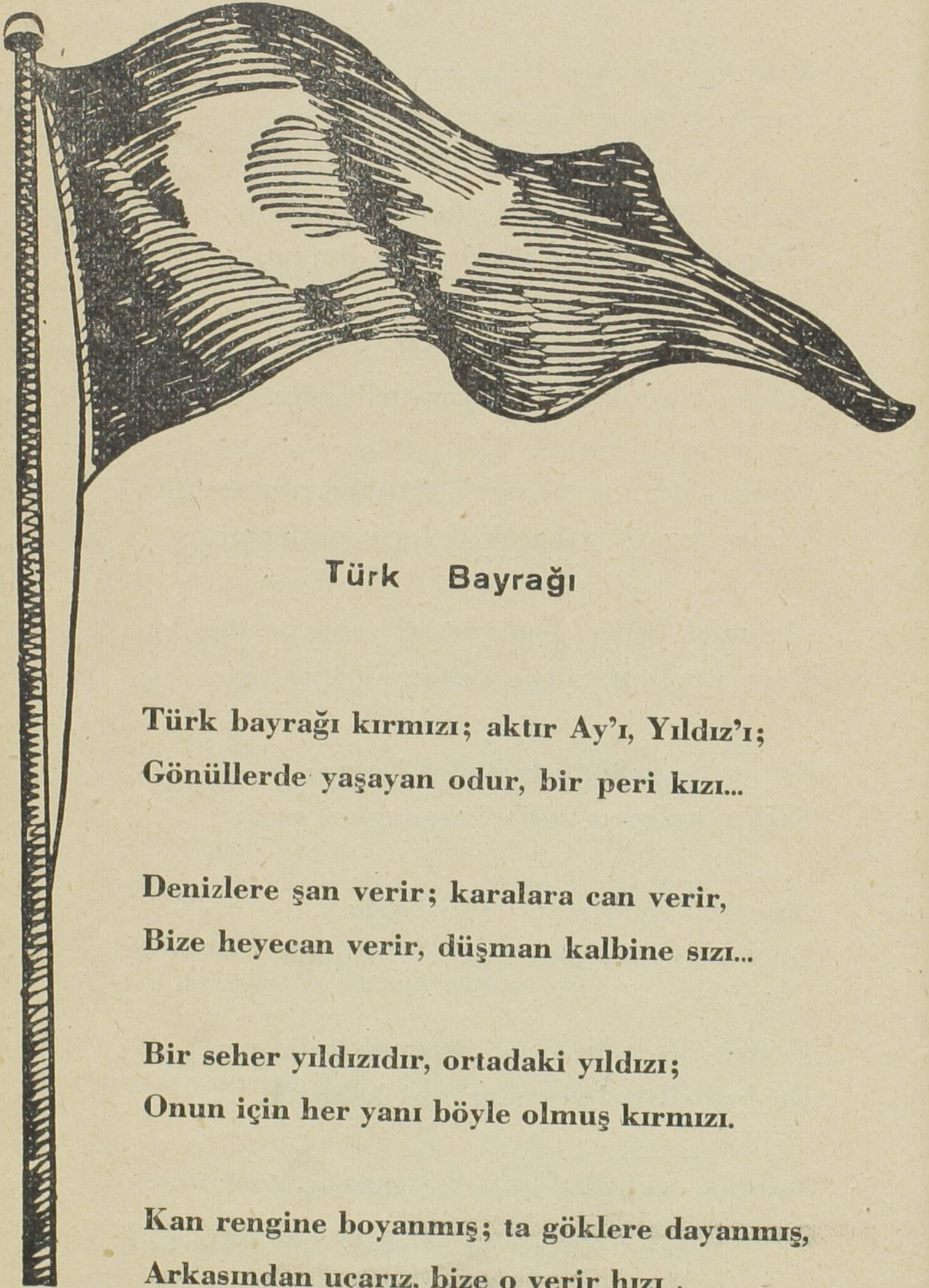
Bir ip ile bağlattı belindeki kuşağı,
Sarktı, kuleden indi görünmeden, aşağı;

Siperleri iplerle sıkı sıkı bağladı,
Düşmanın yüreğini ateşledi, dağladı.

Kuleden kendisini yukarıya aldırды,
Bu bağladığı ipler siperleri kaldırdı.

Asıldılar kuleden siperleri aldılar,
Buna karşı düşmanlar ağzı açık kaldılar.. (1)

(1) Silâhdar Tarihi C. II, s. 150 - 151.

Türk Bayrağı

Türk bayrağı kırmızı; aktır Ay'ı, Yıldız'ı;
Gönüllerde yaşayan odur, bir peri kızı...

Denizlere şan verir; karalara can verir,
Bize heyecan verir, düşman kalbine sızı...

Bir seher yıldızıdır, ortadaki yıldızı;
Onun için her yanı böyle olmuş kırmızı.

Kan rengine boyanmış; ta göklere dayanmış,
Arkasından uçarız, bize o verir hızı...

İÇİNDEKİLER

	<u>Sahife</u>
Benim Dinim	3
Dikkat edin çocuklar	4
Allâh, her yerde hâzır ve nâzırdır	5
Kur'anın bir âyeti	7
Melekler	8
Kitaplar	9
Peygamberimizin doğumu ve çocukluğu	10
Peygamberimiz	12
Öldükten sonra dirileceğiz	14
Oruç	16
Namaz, yabanda komaz	17
Hac	18
Zekât	19
İbrahimin doğması ve Tanrıyı bulması	21
Bu dünyayı bir yaratan var	24
İki çocuk	26
Bizdeki sağ ve sol kuvvetler	28
Ana şefkati	32
Hayvanlara acıym	33
Filozufun cevabı	34
Üç balık	38
Faydası olmıyan akıl, yerinde dursun	40
Küçük Mehmet	42
Türk Bayrağı	44

Fak 22 800

D. Fark 22800

Nur für den Lesesaal

3/1

ULB Halle
001 852 825

T. C.
Diyaret İşleri Reisliği
Yayınlarından
17
DİN DERSLERİ
Kitap : 1

BENİM DİNİM

Yazan
Diyaret İşleri Reisi
Ord. Prof. M. ŞEREFEDDİN YALTKAYA

ANKARA
1 9 4 3

Fak 22800

